

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) ประเภทศึกษาสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เรื่อง การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวนโยบายทางการศึกษาที่ส่งเสริมให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตลอดจนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ในเขตภาคกลาง

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดกรอบทฤษฎี และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม คือ ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง จำนวน 323 คน

กลุ่มตัวอย่างในการสังเกตการเรียนการสอน คือ ครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมากที่สุด ในเขตภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดนครปฐม จำนวน 5 คน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 สํารวจรายชื่อโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง มีจำนวนทั้งสิ้น 560 โรงเรียน (กลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ, 2549) ดังแสดงในตารางที่ 1

1.2 สํารวจจำนวนประชากรครูภาษาไทยที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง มีจำนวนอย่างน้อย 1,680 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

1.3 ผู้วิจัยเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทยในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน (Yamane,1973: 886) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนของค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ไม่เกิน $\pm 5\%$ คำนวณได้ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดย n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

E คือ ขนาดความคลาดเคลื่อนของค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้

ไม่เกิน $\pm 5\%$ (0.05%)

$$\begin{aligned}
 & \text{แทนค่า } N \text{ เท่ากับ } 1,680 \\
 & e \text{ เท่ากับ } 0.05 \\
 \text{เพราะฉะนั้น } n &= \frac{1,680}{1+1,680 (0.05)^2} \\
 &= 323
 \end{aligned}$$

จากการคำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยได้คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างครุตามสัดส่วนของแต่ละจังหวัด ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรครูภาษาไทยในการตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตารางที่ 1

1.4 เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทยที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามของแต่ละจังหวัดแล้ว ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทยที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทยในการตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนโรงเรียน จำนวนประชากรครูภาษาไทยในเขตภาคกลาง และจำนวนกลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทยในการตอบแบบสอบถาม

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร ครูภาษาไทย ในเขตภาคกลาง (คน)	กลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทย ในการตอบแบบสอบถาม (คน) (19.23%)
กรุงเทพมหานคร	61	183	35
กำแพงเพชร	32	96	18
ชัยนาท	15	45	9
นครนายก	11	33	6
นครปฐม	29	87	17
นครสวรรค์	39	117	22
นนทบุรี	21	63	12
ปทุมธานี	22	66	13
พระนครศรีอยุธยา	29	87	17
พิจิตร	31	93	18
พิษณุโลก	43	129	25

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร ครูภาษาไทย ในเขตภาคกลาง (คน)	กลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทย ในการตอบแบบสอบถาม (คน) (19.23%)
เพชรบูรณ์	41	123	24
ลพบุรี	28	84	16
สมุทรปราการ	20	60	12
สมุทรสงคราม	9	27	5
สมุทรสาคร	11	33	6
สระบุรี	12	36	7
สิงห์บุรี	12	36	7
สุโขทัย	27	81	16
สุพรรณบุรี	32	96	18
อ่างทอง	14	42	8
อุทัยธานี	21	63	12
รวม	560	1,680	323

2. กลุ่มตัวอย่างในการสังเกตการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างในการสังเกตการเรียนการสอน ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการสังเกตการเรียนการสอนโดยพิจารณาจากการตอบแบบสอบถามเรื่อง การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวคือ ครูภาษาไทยที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด โดยพิจารณาจากคำร้อยละของการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งครูภาษาไทยที่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้มากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครปฐม ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละของการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในแต่ละจังหวัดในเขตภาคกลาง

ลำดับที่	จังหวัด	ร้อยละของการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของครูในการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
1	นครปฐม	76.47
2	สุพรรณบุรี	75.77
3	สมุทรสงคราม	75.20
4	พระนครศรีอยุธยา	73.88
5	สระบุรี	73.71
6	อ่างทอง	73.25
7	สุโขทัย	72.13
8	สิงห์บุรี	71.86
9	นนทบุรี	71.67
10	สมุทรสาคร	71.00
11	พิจิตร	69.67
12	กำแพงเพชร	69.17
13	เพชรบูรณ์	68.83
14	ปทุมธานี	68.46
15	ลพบุรี	66.00
16	สมุทรปราการ	65.50
17	อุทัยธานี	65.50
18	พิษณุโลก	63.28
19	นครสวรรค์	62.00
20	กรุงเทพมหานคร	61.71
21	ชัยนาท	61.67
22	นครนายก	61.33

2.2 ผู้วิจัยติดต่อครูภาษาไทยที่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุดในจังหวัดนครปฐม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการสังเกตการเรียนการสอน จำนวน 5 โรงเรียน และเลือกกลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทยแบบเจาะจง (purposive sampling) โรงเรียนละ 1 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการสังเกตการเรียนการสอน รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลโรงเรียนในจังหวัดนครปฐมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทยที่ใช้ในการสังเกตการเรียนการสอน

ลำดับที่ของโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม
โรงเรียนลำดับที่ 1	โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย	เขต 1
โรงเรียนลำดับที่ 2	โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย	เขต 1
โรงเรียนลำดับที่ 3	โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	เขต 1
โรงเรียนลำดับที่ 4	โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา	เขต 2
โรงเรียนลำดับที่ 5	โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม	เขต 2

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมด 2 ฉบับ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม สำหรับสอบถามเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง จำนวน 1 ฉบับ

2. แบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน สำหรับสังเกตเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง จำนวน 1 ฉบับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) และแบบปลายเปิด (open-ended) (โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก ค) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (check-list) และมีลักษณะเป็นแบบเติมข้อความ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นที่ทำการสอน และการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (check-list) และแบบเติมข้อความ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ประเภทขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ และศาสนา 2) ประเภทภาษาและวรรณกรรม 3) ประเภทศิลปกรรมและโบราณคดี 4) ประเภทการเล่น ดนตรี นันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ 5) ประเภทบุคคลสำคัญ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และเทคโนโลยีพื้นบ้าน

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลางมีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (check-list) และแบบเติมข้อความ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการสอน ได้แก่ วิธีการสำรวจและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิธีการเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และการเตรียมการวัดและประเมินผลในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วัดดูประสงค์ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ลักษณะของการจัดกิจกรรมที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และลักษณะงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้สื่อที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประเภทของสื่อเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และวิธีที่ครูใช้ในการผลิตสื่อที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 4) ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน ได้แก่ วัดดูประสงค์ของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิธีวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (check-list) และแบบเติมข้อความ

การสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และการจัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2. ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตภาคกลาง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตภาคกลาง จากหนังสือ ความหมายและขอบข่ายงานวัฒนธรรมพื้นบ้าน ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ หนังสือวัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ทางภูมิปัญญา หนังสือสารานุกรมไทยเล่ม 1-31 รวมถึงศึกษา ค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง

2.2 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตภาคกลางที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์และจัดเข้าประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ผู้วิจัยได้ปรับจากที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2535) จำแนกไว้ โดยแบ่งเป็น 5 ประเภท ดังต่อไปนี้

1) ประเภทขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และศาสนา หมายถึง สิ่งที่เป็นแบบแผนที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาในการดำเนินชีวิต รวมถึงเรื่องของความเชื่อ และเรื่องเกี่ยวกับศาสนาของคนในท้องถิ่น ได้แก่ การไหว้ครู มารยาทไทย การแต่งกาย ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด ประเพณีเกี่ยวกับการบวช ประเพณีเกี่ยวกับการแต่งงาน ประเพณีเกี่ยวกับการตาย ประเพณี

สงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีทอดกฐิน/ผ้าป่า ความเชื่อเกี่ยวกับฤกษ์ยาม ความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาง ความเชื่อเกี่ยวกับบาป-บุญ ไบราณอุบาย การทำนายฝัน การนับถือผี การสวดมนต์ไหว้พระ การฟังเทศน์ฟังธรรม การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา และการอบรมคุณธรรม/จริยธรรม

2) ประเภทภาษาและวรรณกรรม หมายถึง การสื่อสารด้วยตัวอักษร ได้แก่ ภาษาถิ่น ภาษาชนต่างกลุ่ม สำนวนท้องถิ่น สุภาษิต คำพังเพย คำผวน วาทกรรม ข่าวสารในท้องถิ่น ปรีศาคำทาย/ผะหมี่ คัมภีร์ไบเบิล จารึกอักษร สมุดข่อย/สมุดไทย จดหมายเหตุ ตำรา นิทานพื้นบ้าน ตำนานพื้นบ้าน ร้อยกรองท้องถิ่น วรรณกรรมท้องถิ่น และวรรณคดีโบราณ

3) ประเภทศิลปกรรมและโบราณคดี หมายถึง ผลงานด้านศิลปะสาขาต่างๆ รวมถึงโบราณวัตถุ และโบราณสถานที่สำคัญในท้องถิ่น ได้แก่ ภาพวาดฝาผนัง ภาพเขียนบนผ้าลายไทย พระพุทธรูป อนุสาวรีย์ วัดในท้องถิ่น เรือนไทยภาคกลาง หอพระไตรปิฎก พระตำหนัก/พระราชวัง เรือพระราชพิธี งานประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง ตุ๊กตาไทย หัวโขน เครื่องขามสังคโลก เหรียญกษาปณ์ ศิลปิน จิตรกร หมูบ้านวัฒนธรรม พิพิธภัณฑสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ และโบราณสถาน

4) ประเภทการเล่น ดนตรี นันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ หมายถึง กิจกรรมการแสดงออกที่สร้างสรรค์ขึ้นจากความต้องการผ่อนคลายอารมณ์ และเพื่อฉลองในเทศกาลต่างๆ ของคนในท้องถิ่น ได้แก่ การละเล่นพื้นบ้านของเด็ก การละเล่นพื้นบ้านของผู้ใหญ่ ของเล่นพื้นบ้าน ศิลปะการต่อสู้แบบไทย กีฬาพื้นบ้าน เพลงประกอบการละเล่นของเด็ก เพลงประกอบการละเล่นของผู้ใหญ่ เพลงกล่อมเด็ก เพลงพื้นบ้าน การขับเสภา การเหวี่ยง ดนตรีพื้นบ้าน นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครพื้นบ้าน โขน ลิเก หุ่นกระบอก หุ่นละครเล็ก หนังใหญ่ และการท่องเที่ยวแหล่งวัฒนธรรม

5) ประเภทบุคคลสำคัญ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และเทคโนโลยีพื้นบ้าน หมายถึง ชีวประวัติบุคคลสำคัญ ประวัติวีรบุรุษ/วีรสตรีในท้องถิ่น ประวัติของท้องถิ่น การอบรมเลี้ยงดูเด็ก การดูแลตกแต่งบ้าน การทำอาหาร การถนอมอาหาร การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค การนวดแผนไทย การจักสาน การทอผ้าไทย การผลิตทองรูปพรรณ การทำเครื่องปั้นดินเผา การทำเครื่องมือในการประกอบอาชีพ การประดิษฐ์เครื่องผ่อนแรง การเพาะปลูกพื้นบ้าน การบวชป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การเกษตรแบบผสมผสาน/เกษตรทฤษฎีใหม่ และสิ่งปลูกสร้าง

2.3 สร้างแบบสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏในเขตภาคกลาง ซึ่งเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (check-list) และแบบเติมข้อความ (โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก ค)

2.4 ส่งแบบสำรวจไปเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นกับครูภาษาไทยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง 22 จังหวัด ซึ่งได้

จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จังหวัดละ 3 คน รวมเป็นครูภาษาไทยที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 66 คน

2.5 นำข้อมูลมารวบรวม วิเคราะห์ แล้วจัดลำดับ โดยคัดเลือกภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีระดับการใช้มากที่สุด 20 ลำดับแรก เพื่อนำมาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานการวิจัย และการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นมาสร้างแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่สร้างมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก ก) เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสม ความครอบคลุมของข้อคำถาม และความชัดเจนของภาษา พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ก่อนนำไปทดลองใช้

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนี้

6.1 แก้ไขถ้อยคำในแบบสอบถาม เช่น เปลี่ยนจาก ด้านการเตรียมการสอน เป็น ด้านการวางแผนการสอน เปลี่ยนคำว่า ภาชิตโบราณ เป็น สุภาชิต

6.2 แก้ไขรูปแบบการเขียน เช่น เปลี่ยนจาก พระตำหนัก, พระราชวัง เป็น พระตำหนัก/พระราชวัง

7. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูภาษาไทยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง จำนวน 15 คน จากโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 โรงเรียน (ดังรายนามตามภาคผนวก ก) เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน เกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง มีลักษณะเป็นแบบสังเกตที่มีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยเขียนบรรยายสิ่งที่สังเกตพบอย่างละเอียดในลักษณะความเรียง ซึ่งทำการ

สังเกตการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยกำหนดประเด็นสำหรับบันทึกการสังเกต การเรียนการสอนตามรายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอน โรงเรียน ระดับชั้น จำนวนผู้เรียน เรื่องที่สอน วัน เวลา และจำนวนครั้งที่ทำการสังเกต

2.2 การสังเกตเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.3 การสังเกตการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย โดยสังเกตตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการ วางแผนการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2.4 การสังเกตเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูใน การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนการสอน

การสร้างแบบบันทึกการสังเกตเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานการวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 และการจัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานการวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง มาสร้างแบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน

3. นำแบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอนที่สร้างมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

4. นำแบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (โปรดดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสม ความตรงของเนื้อหา และความชัดเจนของ ภาษา พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ก่อนนำไปทดลองใช้

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอนตามข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนี้

5.1 แก้ไขถ้อยคำในแบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน เช่น เปลี่ยนจากด้านการเตรียมการสอน เป็น ด้านการวางแผนการสอน

5.2 เพิ่มเติมในส่วนของการสังเกตและสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา

6. ตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต (inter-rater reliability) โดยศึกษาความสอดคล้องในการสังเกตการเรียนการสอนระหว่างผู้วิจัยกับผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยฝึกสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ครั้ง แล้วนำประเด็นที่ผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ สังเกตได้ไม่ตรงกันมาอภิปรายร่วมกันเพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน

7. นำแบบบันทึกการสังเกตที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูภาษาไทย ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน

8. นำแบบสังเกตที่ผ่านการทดลองใช้ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยการใช้แบบสอบถามถามกลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทย จำนวน 323 คน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยการสังเกตการเรียนการสอนและสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการในโรงเรียนในเขตภาคกลางในจังหวัดที่มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครปฐม จำนวน 5 คน คนละ 2 ครั้ง รวมการสังเกตการเรียนการสอนทั้งหมด 10 ครั้ง

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 323 คน และติดตามการส่งกลับด้วยตนเองเฉพาะแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทยในกรุงเทพมหานครและจังหวัดนครปฐม ส่วนจังหวัดอื่นๆ ผู้วิจัยติดตามการส่งกลับทั้งทางไปรษณีย์และโทรศัพท์ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย ในช่วงระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2550 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2550 โดยได้ติดตามการส่งกลับ จำนวน 2 ครั้ง ซึ่งจากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดจำนวน 323 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์จำนวน 252 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.02

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตการเรียนการสอน

2.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการสังเกตจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างในการสังเกตการเรียนการสอนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อนัดหมายเพื่อขอสังเกตการเรียนการสอน โดยติดต่อล่วงหน้าก่อนการสังเกตการเรียนการสอน 1 สัปดาห์ เมื่อถึงวัน เวลา ที่นัดหมายจึงเดินทางไปพบตัวอย่างประชากรที่โรงเรียน โดยเข้าพบผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตก่อนที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตการเรียนการสอน ซึ่งการสังเกตการเรียนการสอนนั้นได้ทำการสังเกตการสอนของครูภาษาไทยใน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน โดยสังเกตการสอนของครูภาษาไทยคนละ 2 ครั้ง ดังนั้น จึงได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตการเรียนการสอนจำนวนทั้งสิ้น 10 ครั้ง ซึ่งในการสังเกตการเรียนการสอนและการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยนั้น ผู้วิจัยได้ให้รหัสครูภาษาไทยคนที่ 1 ใช้รหัส กท1 ครูภาษาไทยคนที่ 2 ใช้รหัส กท2 ครูภาษาไทยคนที่ 3 ใช้รหัส กท3 ครูภาษาไทยคนที่ 4 ใช้รหัส กท4 และครูภาษาไทยคนที่ 5 ใช้รหัส กท5 (โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก ง) ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูล 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2550 ถึงวันที่ 27 ธันวาคม 2550 ในการสังเกตการเรียนการสอนนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมโดยการเข้าสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน และอภิปรายเนื้อหาบางประเด็นร่วมกับครูและนักเรียน

ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย ซึ่งการสังเกตการเรียนการสอนนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตการสอนของครูภาษาไทยตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ ศึกษาประเภทของภูมิปัญญาที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในด้านการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน รวมถึงปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังการเรียนการสอนในบางประเด็นที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น วิธีการสำรวจและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น การวางแผนการสอน และแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สำหรับขั้นตอนสังเกตการเรียนการสอน ผู้วิจัยปฏิบัติดังนี้

- 1) ผู้วิจัยแนะนำตัวกับตัวอย่างประชากรครู
- 2) ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสังเกตการเรียนการสอน
- 3) เข้าสังเกตการเรียนการสอน
- 4) จดบันทึกสิ่งที่สังเกตทุกขั้นตอนของการเรียนการสอน
- 5) ผู้วิจัยสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังการเรียนการสอนเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนภาษาไทย ในประเด็นที่ไม่สามารถสังเกตได้
- 6) วิเคราะห์ และเรียบเรียงข้อมูลจากการสังเกตการเรียนการสอนและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ
- 7) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลางนั้น มีเครื่องมือในการวิจัยซึ่งประกอบไปด้วย แบบสอบถามและแบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม

คอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package Social Sciences: SPSS , Version 11.5) โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในลักษณะตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา ประมวลและจัดกลุ่มข้อมูลตามประเด็นที่ต้องการศึกษาและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะความเรียง